

Handläggare
Hillevi Andersson
Telefon: 08-508 22 000

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2017-02-02

Uppdragsbeskrivningar för nämndernas verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning respektive socialpsykiatri

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Toni Mellblom
avdelningschef

Anders Carstorp
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I enlighet med ett budgetuppdrag har socialförvaltningen arbetat fram uppdagsbeskrivningar för stadsdelsnämndernas verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning. Verksamheter som drivs av externa utförare har avtal som säkerställer att verksamheterna bedrivs i enlighet med vissa kvalitetskrav. Uppdragsbeskrivningarna tydliggör kraven på de egna utförarna och syftar till att säkerställa en viss kvalitetsnivå och likställighet för verksamheterna oavsett driftsform.

Förvaltningen är positiv till att uppdagsbeskrivningar arbetats fram för stadens verksamheter i egen regi då det säkerställer att brukare erbjuds likvärdig kvalitet i de insatser som de har beviljats oavsett var de bor och vilken utförare de har valt. Förvaltningen bedömer vidare att uppdagsbeskrivningarna kommer att kunna fungera som ett stöd för förvaltningens uppföljning av verksamheter i egen regi. Förvaltningen tror att en strukturerad och stadsgemensam uppföljningsmodell skulle kunna vara ett ytterligare stöd i förvaltningarnas uppföljningsarbete och är således positiv till att denna fråga utreds vidare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för social omsorg. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgrupp den 17 januari och förvaltningsgrupp den 24 januari. Rådet för funktionshinderfrågor informeras den 26 januari.

Bakgrund

Socialförvaltningen har i enlighet med ett budgetuppdrag från år 2015 tagit fram förslag på uppdragsbeskrivningar för verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Kommunstyrelsen har skickat ut uppdragsbeskrivningarna på remiss till samtliga stadsdelsnämnder.

Ärendet

I ett valfrihetssystem är det viktigt att krav och förutsättningar för utförarna är likvärdiga oavsett driftsform och oavsett i vilken stadsdel utföraren är verksam i. De externa utförarna har avtal enligt LOV alternativt enligt LOU vilka tydliggör de aktuella kraven på utförarens tjänster. Stockholms stad följer löpande upp att externa utförare följer avtalen. Verksamheter som drivs av staden i egen regi saknar motsvarande dokument. I syfte att säkerställa att såväl externa som egna utförare uppfyller likvärdigt ställda krav, har uppdragsbeskrivningar för respektive verksamhetsområde samt insatstyp tagits fram.

Uppdragsbeskrivningar har tagits fram för följande insatser inom funktionsnedsättningsområdet och socialpsykiatri:

Funktionsnedsättning

- Bostad med särskild service för vuxna
- Bostad med särskild service för barn och ungdom
- Daglig verksamhet
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet i form av korttidshem
- Ledsagarservice och avlösarservice
- Korttidstillsyn för skolgång över 12 år

Socialpsykiatri

- Boendestöd
- Sysselsättning
- Bostad med särskild service
- Stödboende

Stadsdelsnämnderna föreslås att själva ansvara för implementering och uppföljning av uppdragsbeskrivningarna. Frågan om en mer omfattande uppföljningsmodell för egen regi verksamheter likt den som finns för utförare som har avtal enligt LOV föreslås att utredas vidare.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till att uppdragsbeskrivningar arbetats fram för stadens verksamheter i egen regi. Uppdragsbeskrivningarna förväntas öka likställigheten i staden och säkerställer att brukare erbjuds likvärdig kvalitet i de insatser som de har beviljats oavsett var de bor och vilken utförare de har valt. Förvaltningen bedömer vidare att uppdragsbeskrivningarna kommer att kunna fungera som ett stöd för förvaltningens uppföljning verksamheter i egen regi. Förvaltningen tror att en strukturerad och stadsgemensam uppföljningsmodell skulle kunna vara ett ytterligare stöd i förvaltningarnas uppföljningsarbete och är således positiv till att denna fråga utreds vidare.

Förvaltningen har följande synpunkter på uppdragsbeskrivningarna:

Daglig verksamhet enligt LSS

Öppettider

I enlighet med uppdragsbeskrivningen krävs det att utföraren ska erbjuda den enskilde daglig verksamhet åtta timmar per dag mellan klockan 8.00 och 16.00 och vid behov mellan 7.00 och 17.00. Förvaltningen bedömer att det finns svårigheter att uppnå detta krav. De dagliga verksamheter som stadsdelsnämnden driver i egen regi har personalmöten och arbetsplatsträffar (APT) cirka en timme i veckan vilka förläggs på personalens ordinarie arbetstid för att undvika övertid. Dessa dagar behöver den dagliga verksamheten således stänga en timme tidigare. Vad gäller planeringsdagar anser förvaltningen att varje verksamhet själv bör bedöma hur dessa ska disponeras under året.

Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS

Kompetens

Förvaltningen anser att utbildning med inriktning mot beteendestörningar eller problemskapande beteende är relevant utbildningsinriktning utöver de grundläggande kraven. Förvaltningen anser att Alternativ och Kompletterande Kommunikation (AKK) är en högst relevant kompetens inom gruppboendena som bör nämnas i uppdragsbeskrivningen. Såväl utvecklingsstörning som autism, förvärvade hjärnskador och

rörelsehinder ger ofta kommunikationsproblem. Att inte kunna uttrycka sig så att andra förstår är ofta väldigt frustrerande och vissa personer utvecklar då svåra beteenden för att påverka sin omgivning. För personer som har svårt med koncentration, korttidsminne och uppmärksamhet kan AKK dessutom utgöra ett viktigt kognitivt stöd.

Stödperson

Förvaltningens gruppboheter har en pågående diskussion samt ett utvecklingsarbete kring stödperson och anser att det är viktigt att problematisera kring denna roll, det finns givetvis många fördelar med att varje brukare har en egen stödperson, men det finns också en del svårigheter med en stödperson kopplar till brukarens delaktighet och självständighet. Förvaltningens gruppboheter strävar efter att tona ner den maktposition som en stödperson kan innebära genom att se över alternativa arbetssätt bland annat genom att låta brukaren själv välja stödperson samt byta stödperson årligen.

Avlösarservice enligt SoL och LSS

Avlösarservice med kort varsel

I enlighet med uppdragsbeskrivningen ska avlösarservice ges både som en regelbunden insats och vid oförutsedda händelser samt med kort varsel. Förvaltningen anser att det är möjligt att erbjuda en viss flexibilitet men att det finns vissa begränsningar. De personer som har beslut om avlösarservice är främst barn och ungdomar med betydande funktionsnedsättningar. Personalkontinuiteten är således av stor vikt dels för barnen och dels för deras föräldrar som överlämnar ansvaret till avlösaren. Personal som är anställd som avlösare vid förvaltningen har vanligtvis timanställningar och arbetar ett begränsat antal timmar i månaden efter ett schema som är överenskommet i god tid med brukaren och dess familj. Det är vanligt att timanställd personal har andra arbeten eller studier. Att erbjuda avlösning med kort varsel av personal som är känd för brukaren bedöms således svårt att kunna uppnå.

Synpunkter för samtliga uppdragsbeskrivningar

Tomgångsersättning

Uppdragsbeskrivningen slår fast att tomgångsersättningen ska vara 75 % av beviljad ersättningsnivå till dess att platsen tas i anspråk, dock max 30 dagar. Förvaltningen tillämpar i dagsläget tomgångsersättning om 100 % i 30 dagar. När en brukare slutar kvarstår utförarens kostnader för lokal, drift och personal.

Anhörigstöd

Förvaltningen anser att det är viktigt att utförarna i enlighet med Stockholms stads program för stöd till anhöriga bemöter anhöriga med respekt och i övrigt verkar för att målen i programmet uppnås. Förvaltningen anser dock att det bör förtydligas att utförarna inte har ett ansvar kring att förebygga ohälsa och minska den fysiska och psykiska belastningen hos anhöriga. Förvaltningen tillhandahåller ett professionellt anhörigstöd dit samtliga anhöriga till personer med funktionsnedsättning kan vända sig för stöd och rådgivning. Utförarnas samverkan med anhöriga kring information och delaktighet är viktigt, förvaltningen vill dock poängtera att samverkan med anhöriga förutsätter att brukarna själva samtycker till sekretesseftergift.

Bilagor

Bilagorna finns att läsa på <https://insynsverige.se/stockholm-hagerstenliljeholmen> under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, sammanträde 2 februari 2017.